

KONKLUSIONER

Vedr.: Konklusioner fra 62. møde i EØS-Rådet (den 27. maj 2026 i Bruxelles)

---

1. 62. møde i EØS-Rådet fandt sted den 27. maj 2026 i Bruxelles under forsæde af Michael Damianos, energi-, handels- og industriminister, som repræsentant for formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union. I mødet deltog Espen Barth Eide, Norges udenrigsminister, Sabine Monauni, Liechtensteins udenrigs-, miljø- og kulturminister, og Martin Eyjólfsson, departementschef i Islands udenrigsministerium samt repræsentanter for Europa-Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil. Medlemmerne af EØS-Rådet drøftede, hvordan EØS-aftalen generelt fungerer, og havde en orienterende debat om sikring af konkurrenceevne og grøn vækst på det indre marked.
2. EØS-Rådet understregede EØS-aftalens fortsatte og voksende betydning som et fundamentalt grundlag for forbindelserne mellem EU og EØS-EFTA-landene. Aftalen styrker også demokratiets fælles værdier og principper, engagementet i en regelbaseret international orden, individuelle frihedsrettigheder, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder.

3. På grundlag af disse fælles værdier og principper understregede EØS-Rådet, at opretholdelse af den regelbaserede internationale orden også kræver en fælles reaktion på globale sikkerhedsudfordringer.
Medlemmerne af EØS-Rådet bekræftede på ny deres urokkelige støtte til Ukraines uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet inden for dets internationalt anerkendte grænser. De vil fortsat bidrage til fredsbestræbelserne, navnlig gennem koalitionen af villige og i samarbejde med USA, og i samordning med ligesindede partnere og allierede yde omfattende politisk, finansiel, økonomisk, humanitær, militær og diplomatisk støtte til Ukraine og dets folk, herunder ved at intensivere deres globale outreachaktiviteter. De udtrykte også deres støtte til en altomfattende, retfærdig og varig fred på grundlag af De Forenede Nationers pagt og folkeretten.
4. EØS-Rådet glædede sig over den politiske dialog på ministerniveau mellem Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og udenrigsministrene fra Island, Liechtenstein og Norge, hvor deltagerne havde en uformel udveksling af synspunkter om aktuelle udenrigspolitiske spørgsmål af fælles interesse. Det understregede vigtigheden af at fortsætte praksissen med at indbyde embedsmænd fra EØS-EFTA-landene til politiske dialoger afholdt i forbindelse med møder i EU-Rådets arbejdsgrupper.
5. EØS-Rådet understregede, at det i en tid med geopolitisk usikkerhed er afgørende at øge sikkerheden, modstandsdygtigheden, den strategiske autonomi og konkurrenceevnen i alle 30 stater, der er en del af det indre marked, og levere håndgribelige resultater for europæiske borgere og virksomheder. Det understregede vigtigheden af et stærkt og velfungerende indre marked baseret på de fire friheder og lige og retfærdige konkurrencevilkår for virksomheder, der forhindrer skadelig praksis og fremmer betingelserne for økonomisk vækst og nye job i hele EØS.
6. EØS-Rådet understregede, at EU og EØS-EFTA-landene har en fælles interesse i at bevare det indre markeds integritet og opretholde lige konkurrencevilkår, i takt med at der udvikles nye politikker og initiativer for at håndtere aktuelle geopolitiske udfordringer.

7. EØS-Rådet understregede de betydelige fordele ved det indre marked og vigtigheden af et tæt samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-landene og anerkendte i denne forbindelse EØS-EFTA-landenes positive, værdifulde bidrag til beslutningsprocessen i forbindelse med EØS-relevant lovgivning og EØS-relevante programmer. Det påpegede, at dette bidrag støtter vores fælles interesse i gennemsigtige og velforberedte politikker. EØS-Rådet understregede endvidere vigtigheden af at indbyde EØS-EFTA-ministre til relevante uformelle ministermøder og -konferencer. Det påskønnede Cyperns formandskab og de kommende formandskaber for videreførelsen af denne praksis.

8. EØS-Rådet erkendte de aktuelle udfordringer i den internationale handel på et tidspunkt, hvor de globale forsyningskæder er under pres, og bekræftede atter sit engagement i åben, retfærdig og bæredygtig handel og understregede vigtigheden af det regelbaserede handelssystem. Medlemmerne af EØS-Rådet blev enige om at arbejde tæt sammen for at opnå meningsfulde resultater med henblik på at følge op på resultatet af Verdenshandelsorganisationens 14. ministerkonference (MC14), der blev afholdt i Cameroun i marts.

9. EØS-Rådet anerkendte nødvendigheden af at fortsætte det igangværende arbejde med at nedbringe antallet af EU-retsakter, der mangler at blive indarbejdet i EØS-aftalen, for at garantere retssikkerheden og ensartetheden i EØS i overensstemmelse med EØS-aftalens artikel 102. Samtidig bemærkede det, at efterslæbet stadig er stort, og påpegede behovet for at intensivere indsatsen og opretholde et tæt samarbejde om hurtig indarbejdelse af meget langtrukne sager, så der sikres retssikkerhed og ensartethed i EØS samt et velfungerende indre marked. EØS-Rådet understregede også vigtigheden af at sikre rettidig gennemførelse af gældende EU-ret i de nationale retssystemer.

10. EØS-Rådet understregede vigtigheden af et tæt samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-landene om at styrke den økonomiske sikkerhed og modstandsdygtighed. EØS-Rådet anerkender, at EØS-aftalen ikke omfatter udenrigshandels- og toldpolitikker, men ser med tilfredshed på de fortsatte drøftelser om tæt samarbejde på politikområder uden for EØS-aftalens anvendelsesområde, herunder om, hvordan sådanne spørgsmål bedst kan gribes an for at sikre konkurrenceevnen og bevare det indre markedes integritet.
11. For at styrke det indre markedes konkurrenceevne fremhævede EØS-Rådet vigtigheden af at skabe et erhvervs-, SMV- og innovationsvenligt miljø og mindske den strategiske afhængighed i følsomme sektorer. Det så med tilfredshed på bestræbelserne på at forenkle reglerne og mindske de administrative byrder gennem omnibusforslagene uden at underminere forudsigeligheden, de politiske mål, høje standarder eller det indre markedes integritet og på ambitionerne i aftalen om ren industri om at gøre dekarbonisering til en drivkraft for vækst for de europæiske industrier. Samtidig ser EØS-Rådet med tilfredshed på opfordringerne til yderligere ambitiøse omnibus- og forenklingsinitiativer.
12. EØS-Rådet fremhævede betydningen af et fortsat tæt samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-landene om at nå deres respektive klima- og biodiversitetsmål og fastholde målene i Parisaftalen og den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet.
13. EØS-Rådet anerkendte den afgørende vigtighed af en sikker, økonomisk overkommelig, bæredygtig og kulstoffattig energiforsyning og af at forsvare europæisk energiinfrastruktur mod hybride og andre trusler. Det understregede, at en omfattende strategi for dekarbonisering og konkurrenceevne bør give industrien forudsigelighed og stræbe efter at tiltrække, opskalere og fastholde virksomheder i Europa. EØS-Rådet påpegede også behovet for fuldt ud at udnytte det betydelige potentiale i kulstoffattige energikilder, der er sikre og bæredygtige, i EØS, navnlig ved at uddybe markedsintegrationen og fortsætte det grænseoverskridende samarbejde og dermed bidrage til det globale mål om at tredoble kapaciteten inden for vedvarende energi og styrke Europas energisikkerhed.

14. EØS-Rådet understregede den nøglerolle, som CO₂-prissætning spiller i omstillingen til ren energi og det fortsatte samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-landene i udviklingen af EU's emissionshandelssystem, og bemærkede den kommende evaluering af luftfartsforbindelserne for øer, regioner i den yderste periferi og fjerntliggende områder, herunder hensyntagen til konkurrenceevne og CO₂-lækage samt miljø- og klimapåvirkninger. Det så med tilfredshed på det igangværende arbejde med at inkludere EØS-EFTA-landene i kulstofgrænsetilpasningsmekanismen samt på målene for og retsakterne om omstillingen til ren energi i transportsektoren i Fit for 55-pakken.
15. EØS-Rådet noterede sig pakken om militær mobilitet og understregede vigtigheden af at sikre tæt samarbejde for så vidt angår aspekter i pakken, der berører EØS-EFTA-landene og EØS-aftalen.
16. EØS-Rådet understregede vigtigheden af en konkurrencedygtig, retfærdig og modstandsdygtig digital omstilling og af, at Europa styrker sin position inden for strategiske digitale teknologier. Det fremhævede, at sikring af mediefrihed og -pluralisme, redaktionel uafhængighed og beskyttelse af journalister er helt afgørende for et velfungerende demokratisk samfund i den digitale tidsalder. EØS-Rådet understregede vigtigheden af den kommende indarbejdelse af forordningen om digitale tjenester og forordningen om digitale markeder i EØS-aftalen. EØS-Rådet noterede sig også vigtigheden af at styrke cybersikkerheden, øge koordineringen og beskytte mennesker, institutioner og kritisk infrastruktur mod hybride trusler.
17. EØS-Rådet anerkender de potentielle økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige fordele ved kunstig intelligens (AI) og understreger vigtigheden af indarbejdelse og en effektiv og sammenhængende gennemførelse af AI-forordningen, samtidig med at Europas fulde AI-potentiale frigøres som påtænkt i initiativer såsom strategien for anvendelse af kunstig intelligens, handlingsplanen for et AI-kontinent og strategien for en europæiske dataunion. I den forbindelse understreger EØS-Rådet behovet for at fremme innovationsvenlige betingelser, sikre adgang til data- og databehandlingskapacitet af høj kvalitet og styrke Europas AI-økosystem for at øge konkurrenceevnen og modstandsdygtigheden.

18. EØS-Rådet understregede vigtigheden af EØS-aftalens sociale dimension, der omfatter spørgsmål vedrørende arbejdsret, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og ligestilling mellem kønnene.

Det så med tilfredshed på de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, en ramme, som sigter mod et mere inkluderende, modstandsdygtigt og konkurrencedygtigt Europa. EØS-Rådet anerkendte også vigtigheden af et tættere samarbejde på sundhedsområdet. I den forbindelse understregede EØS-Rådet vigtigheden af at fremme innovation inden for sundheds- og biovidenskabssektoren i Europa til gavn for patienter og sundhedssystemer. EØS-Rådet så frem til gennemførelsen af EU's lægemiddellovgivning og det europæiske sundhedsdataområde samt til et tættere samarbejde om sundhedsberedskab og -indsats.

19. Uden at det berører de igangværende forhandlinger på EU-plan om den flerårige finansielle ramme, opfordrede EØS-Rådet til løbende dialog om forberedelserne til EU-programmer for den næste finansieringsperiode (2028-2034) med henblik på at sikre tidlig indarbejdelse af nye programforordninger i EØS-aftalen, under hensyntagen til EØS-EFTA-landenes ret til deltagelse som fastsat i EØS-aftalen.

20. EØS-Rådet mindede om, at EØS-aftalen indeholder bestemmelser om deltagelsen i det indre marked, og i denne forbindelse mindede det også om, at EØS-EFTA-landene bidrager til at mindske de sociale og økonomiske forskelle i EØS gennem EØS-finansieringsmekanismen og den norske finansieringsmekanisme til fordel for de kontraherende parter med henblik på at fremme en løbende og afbalanceret styrkelse af de handelsmæssige og økonomiske forbindelser mellem alle kontraherende parter i EØS-aftalen i overensstemmelse med EØS-aftalens artikel 115. EØS-Rådet hilste indgåelsen af de bilaterale aftalememoranda og programaftaler mellem EØS-EFTA-landene og de fleste støttemodtagende lande velkommen med henblik på at fastlægge en klar ramme og tidsplan for en effektiv og rettidig anvendelse af midlerne. EØS-Rådet så frem til en hurtig indgåelse af bilaterale aftalememoranda med alle støttemodtagende lande så hurtigt som muligt.

21. EØS-Rådet understregede, at de kontraherende parter i lyset af artikel 10 i protokol 38D skal vurdere behovet for at imødegå de økonomiske og sociale forskelle inden for EØS og på grundlag af vurderingen indlede fremtidige forhandlinger om de næste finansieringsmekanismer i god tid inden afslutningen af finansieringsmekanismerne for 2021-2028 for at undgå mangler i gennemførelsen og muliggøre en effektiv programmering af det fremtidige finansieringsperspektiv.
22. Medlemmerne af EØS-Rådet understregede den store betydning af et konstruktivt og inkluderende samarbejde om fiskerispørgsmål, som bør være afbalanceret og til gensidig gavn, navnlig med hensyn til bæredygtig forvaltning af bestande af fælles interesse i det nordøstlige Atlanterhav. De anerkendte vigtigheden af fortsat at behandle udestående spørgsmål vedrørende fiskeripolitik med henblik på at løse dem, samtidig med at de anerkendte vigtigheden af bilaterale dialoger om fiskeriforvaltning. Desuden understregede medlemmerne behovet for at træffe foranstaltninger til at begrænse ulovligt og ikkebæredygtigt fiskeri i det nordøstlige Atlanterhav.
23. Medlemmerne af EØS-Rådet noterede sig med beklagelse den alvorlige tilbagegang i makrelbestanden i det nordøstlige Atlanterhav og erkendte vigtigheden af rettidigt at nå frem til en omfattende og retfærdig fordelingsaftale mellem alle kyststater.
24. EØS-Rådet bekræftede atter de forpligtelser, der er fastsat i protokol 9 til EØS-aftalen om handel med fisk og andre produkter fra havet.
25. EØS-Rådet mindede om de kontraherende parters forpligtelser i overensstemmelse med EØS-aftalens artikel 19 og opfordrede parterne til at fortsætte dialogen med henblik på at undersøge vilkårene for samhandelen med landbrugsprodukter for at opnå gradvis liberalisering inden for rammerne af deres respektive landbrugspolitikker. EØS-Rådet tilskyndede de kontraherende parter til at foretage en ny revision af handelsordningen for forarbejdede landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 2, stk. 2, og artikel 6 i protokol 3 til EØS-aftalen med henblik på at fremme handelen yderligere på dette område.